

Colloquium 4(48)/2022
ISSN 2081-3813, e-ISSN 2658-0365
CC BY-NC-ND.4.0
DOI: <http://doi.org/10.34813/36coll2022>

WYZWANIA I OGRANICZENIA RODZINNEJ KURATELI SĄDOWEJ W OKRESIE PANDEMII COVID-19

The challenges and limits of family probation during a pandemic COVID-19

Robert Opora
Uniwersytet Gdański

e-mail: robert.opora@ug.edu.pl
ORCID 0000-0002-1560-4136

Streszczenie

Artykuł prezentuje wyniki badań dotyczących wyzwań, z jakimi spotkała się instytucja rodzinnej kurateli sądowej podczas pandemii COVID-19. Badania przeprowadzone zostały wśród 109 rodzinnych kuratorów sądowych i miały charakter ilościowy.

W dyskusji nad wynikami przedstawione zostały bariery i możliwości wynikające z dynamicznie zachodzących zmian społecznych spowodowanych pandemią. Rezultaty badań wskazały, że pandemia wymusiła pewne zmiany w zarządzaniu instytucją kurateli sądowej oraz w sposobie sprawowania nadzorów kuratorskich. Przyspieszyła wprowadzenie nowych technologii do pracy z nieletnimi i ich rodzinami.

Słowa kluczowe: pandemia, COVID-19, resocjalizacja, kuratela sądowa.

Abstract

The article presents the results of research on the challenges faced by the institution of family probation during the COVID-19 pandemic. The research was conducted among 109 family probation officers and was quantitative in nature.

In the discussion of the results, the barriers and opportunities resulting from the dynamically occurring social changes caused by the pandemic were presented. The results of the research indicated that the pandemic forced certain changes in the management of the institution of probation and in the way of supervision of clients. The pandemic accelerated the introduction of new technologies to work with minors and their families.

Keywords: pandemic, COVID-19, social rehabilitation, probation.

Wprowadzenie

Zakres zadań oraz metodyka pracy kuratorów sądowych stanowi różnorodny oraz niezwykle szeroki repertuar zagadnień (Stasiak i in., 2010). Dotyczy on zadań kuratora rodzinnego, które zostały wskazane w Ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, tj. poddanie wykonywania władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego oraz ustalenie kontaktów dziecka z rodzicem/rodzicami w obecności kuratora sądowego. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (k.p.c.) określa okoliczności związane z przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego w sprawach: o zezwolenie na zawarcie małżeństwa; o rozstrzygnięcie o istotnych sprawach rodziny oraz we wszystkich sprawach małoletnich należących do właściwości rzeczowej sądu; w sprawach o unieważnienie małżeństwa; o ustalenie istnienia albo nieistnienia małżeństwa; o rozwód oraz o separację. Zadaniem kuratora sądowego jest również przymusowe odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką wykonywane na zlecenie sądu. Szczegółowe zadania kuratora sądowego w tym względzie zostały oznaczone w art. 598⁸–598¹² k.p.c. Na podstawie Ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.) sąd, orzekając obowiązek poddania się leczeniu, może ustanowić na czas trwania tego obowiązku nadzór kuratora sądowego. Zadania dotyczące pracy z nieletnimi przejawiającymi symptomy demoralizacji lub niedostosowanymi społecznie określono w Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich i należą do nich: przeprowadzenie na zlecenie sądu rodzinnego wywiadu środowiskowego, sprawowanie nadzoru kuratorskiego jako jednego z katalogu środków wychowawczych, który może zastosować sąd rodzinny; sprawowanie nadzoru jako środka tymczasowego; sprawowanie nadzoru jako środka probacyjnego w okresie próby w związku z niewykonywaniem środka poprawczego; wykonywanie zadań związanych z pracą w ośrodku kuratorskim oraz kontrolowanie realizacji obowiązków nałożonych na nieletniego lub inne osoby.

Pandemia COVID-19 jest zdarzeniem, które znalazło swoje odzwierciedlenie w wielu sferach życia społeczeństwa, w tym w instytucjonalnych praktykach resocjalizacyjnych (Armitage i Nellums, 2020). Kuratorska służba sądowa stanęła przed wieloma wyzwaniem organizacyjnymi i metodycznymi. Pojawiające się ograniczenia utrudniające wykonywanie czynności zawodowych wymusiły wdrażanie alternatywnych rozwiązań stopniowo wchodzących do podstawowego warsztatu pracy kuratora sądowego.

Sytuacja pandemiczna inspirowała do refleksji nad pozytywnymi i negatywnymi konsekwencjami upowszechniających się praktyk oraz sprawia, że warto powrócić do przemyślenia przyjętej przez kuratelę sądową wizji i misji. Wprowadzane obostrzenia sanitarne w pewnym stopniu zweryfikowały wiedzę kuratorów na temat nowych technologii oraz funkcjonowania człowieka w warunkach pandemii.

W sytuacji wywołanej pandemią zmieniła się specyfika funkcjonowania nieletnich (Ptaszek i in., 2020), co sprawiło, że okoliczności wymagające interwencji sądu i orzekanie nadzoru kuratora sądowego oraz jego wykonywanie również wymagały uwzględnienia nowych okoliczności. Zachodzące przemiany społeczno-ekonomiczne zwykle wymagają restrukturyzacji sposobu administrowania instytucjami oraz modyfikacji pracy z indywidualnym przypadkiem (Sztuka, 2013). W efekcie sposoby osiągania celów rodzinnej kurateli sądowej wymagały pewnych przemian.

Podobnie jak wszystkie instytucje społeczne, rodzinni kuratorzy sądowi musieli dostosować się do obostrzeń dotyczących zdrowia publicznego. Pociągnęło to za sobą ograniczenie kontaktów twarzą w twarz i zwiększoną zależność od zdalnego nadzoru. Proces transformacji cyfrowej społeczeństwa jest wielkim wyzwaniem rozwojowym. Pozyskiwanie, gromadzenie oraz analiza i przetwarzanie różnych danych są obecnie podstawowym warunkiem dalszego postępu (Armstrong i Pickering, 2020).

Okres pandemii odcisnął swoje piętno również na funkcjonowaniu podopiecznych pozostających pod nadzorem kuratora sądowego. Zwłaszcza ci o najbardziej złożonych potrzebach doświadczyli obniżenia samopoczucia emocjonalnego, które zostało pogorszone przez skutki izolacji i ograniczony dostęp do instytucjonalnych form wsparcia (Carr, 2021). W okresie pandemii szczególnie widoczne były skutki nierówności cyfrowej w kontekście dostępu do edukacji (Armstrong i Pickering, 2020). Zamykanie szkół niekorzystnie wpływało na dzieci podatne na zagrożenia i pogłębiało nierówności, a skutki tego prawdopodobnie będą miały długotrwały wpływ na zdrowie i samopoczucie dzieci, a także na ich osiągnięcia edukacyjne (Armitage i Nellums, 2020). Dla rodziców nauka zdalna i konieczność sprawowania opieki nad dziećmi przez cały dzień może być źródłem dodatkowego stresu (zwłaszcza dla tych, których kapitał kulturowy jest dość niski bądź cechują się niewydolnością wychowawczą).

Metodologia podjętych badań.

W oparciu o zaobserwowane zmiany społeczne związane z wybuchem pandemii i reakcjami na nią sformułowano następujące pytania badawcze nawiązujące do funkcjonowania służby kuratorskiej przed i w czasie pandemii:

1. Jakie zmiany – organizacyjne i metodyczne – zaszły w pracy rodzinnych kuratorów sądowych w czasie pandemii?
2. Jakie pojawiły się nowe zasoby, które będzie można wykorzystywać podczas realizacji nadzorów kuratora sądowego w przyszłości?

Są to pytania, które mogą zobrazować pozytywne i negatywne konsekwencje wprowadzonych praktyk wywołanych przez COVID-19.

Badania naukowe prowadzono zgodnie z obowiązującymi zasadami etycznymi określonymi w deklaracji helsińskiej. Celem prowadzonych badań było poznanie organi-

zacyjnych, metodycznych i technologicznych wyzwań, jakie stały przed rodzinną kuratelą sądową w czasie pandemii. Stąd też badanie skierowane było do zawodowych kuratorów sądowych realizujących nadzory w sprawach rodzinnych i nieletnich. Miało ono charakter ilościowy i przeprowadzone zostało metodą sondażu diagnostycznego za pomocą anonimowej ankiety opracowanej na potrzeby badania. W badaniach wzięło udział 109 zawodowych kuratorów sądowych. Badania zrealizowano za pośrednictwem prezesów sądów okręgowych i okręgowych kuratorów sądowych. Kwestionariusz ankiety rozesłano w formie elektronicznej. Link z kwestionariuszem ankiety przygotowano w aplikacji MS Forms udostępnianej przez Uniwersytet Gdański. Link do kwestionariusza ankiety udostępniono również w internetowej grupie społecznościowej kuratorzy.info zrzeszającej kuratorów sądowych. Badania miały charakter anonimowy i dobrowolny. Przeprowadzono je w 12 losowo wybranych okręgach sądowych w Polsce.

Przed realizacją badania właściwego przeprowadzono pilotaż wśród 12 kuratorów reprezentujących zespoły rodzinne i dla nieletnich. W wyniku uzyskanych informacji zwrotnych oraz podjętych prac zespołu częściowo zmodyfikowano i dostosowano kwestionariusz ankiety. Badania zrealizowano w sierpniu 2021 roku, czyli po upływie około 1,5 roku od ogłoszenia stanu pandemii w Polsce.

Na początku kwestionariusza ankiety umieszczono instrukcję zawierającą dane informujące osoby badane o celach i zasadach przeprowadzenia badań. Wskazano również adres mailowy do kontaktu z osobą odpowiedzialną za realizację projektu badawczego. Na początku kwestionariusza ankiety umieszczono prośbę dotyczącą wyrażenia zgody na udział w badaniach. Osoba biorąca udział w badaniu w każdej chwili mogła przerwać swój udział poprzez zamknięcie strony internetowej i nieprzesyłanie wyników. Wzór kwestionariusza ankiety przedstawiono w aneksie tej publikacji.

Wyniki badań

Badane wyzwania w rodzinnej kurateli sądowej wywołane zjawiskiem pandemii dotyczyły przede wszystkim aspektów kadrowych, sposobu organizacji pracy oraz wykorzystywania nowych technologii informatyczno-komunikacyjnych.

Tabela 1

Organizacyjne i metodyczne aspekty funkcjonowania rodzinnej kurateli sądowej przed i w czasie pandemii

Organizacyjne i metodyczne aspekty funkcjonowania rodzinnej kurateli sądowej	Brak zmiany		Wcześniej było mniej niż obecnie		Wcześniej było więcej niż obecnie	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Problemy kadrowe	82	62	38	35	3	2,8
Ilość czynności biurowych	78	71,5	25	22,94	6	5,3
Podejmuję ryzyko w pracy zawodowej	53	48,61	52	47,7	4	3,66
Integracja wśród współpracowników	46	42,19	54	49,54	9	8,25
Poczucie sprawstwa w pracy	75	68,8	5	4,58	29	26,6
Poczucie sensu w pracy	71	63,13	5	4,58	33	30,27
Rozwijam się w pracy	66	60,54	8	7,33	35	32,11
Zacieranie się granic między pracą zawodową a życiem domowym	74	67,88	24	22,01	11	10,09
Niechęć do korzystania z komputera i Internetu	71	65,13	34	32,11	3	2,75
Ilość prowadzonych nadzorów	72	66,04	21	19,26	16	14,67
Kreatywność przy planowaniu pracy z podopiecznym	64	58,71	20	18,34	25	22,93
Elastyczność w zakresie organizacji pracy i godzenia jej z czynnościami domowymi	64	58,71	30	27,52	15	13,76
Tolerancja na zachowania ryzykowne podopiecznego	78	71,55	20	18,34	11	10,09
Częstość kierowania podopiecznych do placówek	66	72,38	35	32,11	6	5,5

Źródło: badania własne.

Okres pandemii zwykle wiąże się z większą zachorowalnością i związaną z tym nieobecnością w pracy. Uzyskane wyniki wskazują, że w okresie pandemii jedna trzecia rodzinnych kuratorów doświadczyła trudności kadrowych. Natomiast 62% ankietowanych nie dostrzegło, aby okres pandemii przyczynił się do nasilenia tego rodzaju problemów. Z uzyskanego rozkładu częstości odpowiedzi wynika, że istniejące problemy

kadrowe są istotne statystycznie $\chi^2 = 81,72$; $df = 2$; $p < 0,05$ i wskazują na przewagę dwóch grup, tj. osób uważających, że problemy kadrowe pozostają takie same jak były przed pandemią oraz osób twierdzących, że problemy kadrowe obecnie wzrosły.

W opinii 19% rodzinnych kuratorów sądowych przed pandemią prowadzili oni mniej nadzorów niż w czasie pandemii, zaś 14% respondentów twierdzi, że przed pandemią prowadzili ich więcej. Natomiast większość badanych (66%) nie dostrzegła zmian w zakresie liczby pełnionych nadzorów przed i w czasie pandemii. Różnice są istotne statystycznie ($\chi^2 = 69,80$; $df = 2$; $p < 0,05$) i wskazują na dominację kuratorów, według których liczba sprawowanych nadzorów/dozorów pozostała bez zmian. Jednak zarówno grupa uważająca, że liczba nadzorów/dozorów wzrosła, jak i grupa uważająca przeciwnie są dość liczne. Można więc przypuszczać, że jest to wynik specyfiki funkcjonowania sądów na określonym terenie, pionu kurateli sądowej czy też terenu, na jakim kuratorzy wykonują swoje czynności. Orzecznictwo sądowe cechuje się pewną swobodą i w istotnym stopniu zależy od procesu podejmowania decyzji przez sędziów i informacji przedkładanych przez rodzinnych kuratorów sądowych. Podejmowane decyzje są zależne nie tylko od rodzaju problemu, lecz również aktualnie dostępnych form instytucjonalnego wsparcia, do których dostęp w okresie pandemii może być w różnym stopniu utrudniony. W takiej sytuacji konieczne jest zapewnienie stosownego wsparcia podopiecznemu w jego środowisku naturalnym. Dlatego też zaangażowanie rodzinnych kuratorów sądowych w proces wsparcia osób objętych wymiarem sprawiedliwości mógł być jednym z niewielu dostępnych środków w czasie pandemii.

Kuratorzy w zakresie swoich obowiązków realizują szereg czynności biurowych. Prawie 23% badanych uważa, że pandemia przyczyniła się do większego obciążenia czynnościami biurowymi. Około 5% respondentów uznało, że w czasie pandemii mieli mniej pracy biurowej. Natomiast w opinii 71% kuratorów okres pandemii nie spowodował większego obciążenia dodatkowymi pracami biurowymi. Uzyskane różnice w zakresie częstości udzielania poszczególnych odpowiedzi są istotne statystycznie ($\chi^2 = 118,63$; $df = 2$; $p < 0,05$) i pozwalają wnioskować o wzrastającym obciążeniu kuratorów sądowych czynnościami biurowymi w okresie pandemii.

Wspólnotowość i sprawczość uznaje się za podstawowe wymiary postrzegania własnej osoby i innych. Dla zawodowego dobrostanu ma znaczenie nie tylko osiągnięcie własnych celów i rozwój kariery, ale również wychodzenie poza „ja”, czyli wspólnotowość.

Sama pandemia, jak i towarzyszące jej wprowadzane ograniczenia mogą być doświadczane w kategoriach bezsilności. Konfrontowanie się z bezsilnością wobec konsekwencji pandemii znalazło swoje odzwierciedlenie w obniżonym poczuciu sprawstwa u części kuratorów. Prawie jedna trzecia (26%) respondentów oceniła u siebie mniejsze poczucie sprawstwa w okresie pandemii w porównaniu z okresem wcześniejszym. U 68% ankietowanych pandemia nie spowodowała żadnych zmian w tym zakresie. Jedynie 4% uznało, że ich poczucie sprawstwa wzrosło podczas pandemii.

Różnice między wynikami są istotne statystycznie ($\chi^2 = 150,49$; $df = 2$; $p < 0,05$), pozwalają wnioskować, że w okresie pandemii obserwujemy tendencję do obniżania się poczucia sprawstwa u kuratorów sądowych w miejscu ich pracy. Warto podkreślić fakt, że kiedy mamy do czynienia z obniżonym poczuciem sprawstwa, bezpośrednio, aktywne starania mające na celu rozwiązanie konkretnego problemu nie przynoszą rezultatu. To sprawia, że istnieje większe prawdopodobieństwo pojawienia się wypalenia zawodowego (Maslach i Leiter, 2010). Na taką sytuację zwykle składają się brak jasności i możliwości kontrolowania sytuacji, brak wsparcia i reakcji innych na własne działania, jak również zbyt wiele obowiązków w pracy.

Prawie jedna trzecia rodzinnych kuratorów jest zdania, że przed pandemią mieli większe poczucie sensu wykonywanej pracy. Okres pandemii przyczynił się więc u nich do poczucia, że wykonywane przez nich zadania związane z nadzorem straciły w pewnym stopniu swoje znaczenie, co może skutkować mniejszym zaangażowaniem w podejmowane czynności. Dla większości (63%) respondentów pandemia nie zmieniła ich poziomu sensu wykonywanej pracy. Wyniki różnią się istotnie statystycznie ($\chi^2 = 136,67$; $df = 2$; $p < 0,05$) i można wnioskować o tendencji do tracenia przez kuratorów sądowych poczucia sensu wykonywanej pracy.

Ponadto w czasie pandemii, według połowy respondentów, poziom integracji wśród współpracowników uległ spadkowi. W opinii 42% z nich pozostał on bez zmian, zaś 8% uznało, że czas pandemii pozwolił im na poprawę relacji interpersonalnych z innymi kuratorami. Różnice w uzyskanych wynikach są istotne statystycznie ($\chi^2 = 60,94$; $df = 2$; $p < 0,05$) i pozwalają wnioskować o spadku poziomu integracji w miejscu pracy kuratorów sądowych w czasie pandemii.

Według 32% badanych rodzinnych kuratorów sądowych pandemia utrudniła im możliwości rozwijania się w pracy zawodowej. W przypadku 60% nie miała ona wpływu na ich rozwój zawodowy. Istnieją istotne różnice statystyczne między udzielonymi odpowiedziami ($\chi^2 = 34,02$; $df = 2$; $p < 0,05$) pozwalające uznać negatywny wpływ pandemii na rozwój zawodowy rodzinnych kuratorów sądowych.

Rozkład procentowy opinii na temat podejmowanego ryzyka w pracy pokazuje, że badana populacja rodzinnych kuratorów sądowych podzieliła się na dwie części. Jedna część (49%) nie dostrzega podwyższonego ryzyka w pracy w okresie pandemii, natomiast druga uważa, że w czasie pandemii podejmuje większe ryzyko w pracy zawodowej w porównaniu z okresem sprzed pandemii. Zapewne może mieć to związek ze specyfiką zadań, jakie przypadły poszczególnym kuratorom w okresie pandemii, gdyż nie wszystkie one mogą być realizowane w formie zdalnej. Różnice w rozkładzie są istotne statystycznie ($\chi^2 = 62,56$; $df = 2$; $p < 0,05$) i można wnioskować o narastającym przekonaniu kuratorów o rosnącym ryzyku zawodowym podejmowanym w czasie pandemii.

Rodzinni kuratorzy sądowi, tak jak wszystkie inne osoby pracujące w instytucjach społecznych, musiały odnaleźć się w nowej rzeczywistości. Uzyskane wyniki wskazują,

że 18% respondentów dostrzegło, że pandemia pobudziła ich kreatywność w pracy. Prawie jedna czwarta respondentów (23%) uważa, że czas pandemii ograniczył ich możliwości kreatywnego działania w pracy. Natomiast u nieco ponad połowy poziom kreatywności pozostał bez zmian. Różnice są istotne statystycznie $\chi^2 = 59,61$; $df = 2$; $p < 0,005$ i wskazują na większą liczbę respondentów uważających, że ich poziom kreatywności przed pandemią i w czasie niej jest taki sam.

Według 27% respondentów okres pandemii wymusił większą elastyczność w zakresie organizacji pracy i konieczność godzenia jej z czynnościami domowymi. Zaś u 13% respondentów obserwujemy odmienną opinię: twierdzą oni, że w czasie pandemii nie muszą przejawiać na tyle dużej elastyczności w zakresie godzenia obowiązków zawodowych i domowych jak przed pandemią. Różnice są istotne statystycznie ($\chi^2 = 75,38$; $df = 2$; $p < 0,05$) i sugerują, że ponad połowa kuratorów zaadaptowała się do nowych warunków w okresie pandemii, nie odczuwając konieczności zwiększenia swojej elastyczności, co czwarta osoba badana zwiększyła ją, a najmniejsza liczba kuratorów uznała, że w wyniku pandemii stała się mniej elastyczna w zakresie godzenia pracy z obowiązkami domowymi.

Ograniczona i szybko zmieniająca się dostępność do instytucjonalnej pomocy w czasie pandemii spowodowała, że decyzje podejmowane wobec podopiecznego były trudniejsze. Dla podejmowanej decyzji istotny jest poziom ryzyka wejścia w konflikt społeczny (Barczykowska, 2018). Jeśli jest on niski, to w obliczu ograniczeń COVID-owych łatwo uznać, że nie ma potrzeby stosowania oddziaływań korekcyjnych lub zaproponować alternatywne. Czas pandemii u części rodzinnych kuratorów sprzyjał większej tolerancji na ryzyko niż w czasie przed pandemią. Według 18% respondentów poziom tolerancji na zachowania ryzykowne podopiecznego w czasie pandemii zwiększył się. Taka sytuacja inspirowała do sformułowania pytania o charakterze polityczno-moralnym poddającego pod rozwagę, jak dużo ryzyka jesteśmy w stanie zaakceptować.

Natomiast 10% rodzinnych kuratorów sądowych twierdzi, że w czasie pandemii reagują bardziej surowo na zachowania ryzykowne podopiecznych. Wobec nieletniego o wysokim poziomie zagrożenia możemy chcieć zastosować surowy środek, ale zawsze warto zastanowić się, czy istnieje inna, łagodniejsza forma interwencji pozwalająca uzyskać oczekiwany z punktu widzenia wychowawczo-resocjalizacyjnego cel. W opinii 71% respondentów ich poziom tolerancji na zachowania ryzykowne podopiecznych pozostał taki sam. Różnice są istotne statystycznie ($\chi^2 = 161,51$; $df = 2$; $p < 0,05$) i pozwalają wnioskować, że w opinii większości kuratorów sądowych poziom ich tolerancji wobec zachowań podopiecznych jest niezależny od warunków pandemii. Mimo to pojawiły się zbliżone do siebie liczebnością grupy kuratorów, z których aktualnie jedna dostrzegła u siebie większą tolerancję wobec zachowań podopiecznych, a druga mniejszą.

Mimo zaobserwowanej tendencji do większej permisywności wobec zachowań ryzykownych nieletnich, jedna trzecia kuratorów dostrzega w okresie pandemii zwiększoną częstość kierowania ich do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Natomiast 66% uważa, że praktyka sądów w tym zakresie nie zmieniła się.

Różnice w uzyskanych rozkładach odpowiedzi są istotne statystycznie ($\chi^2 = 109,17$; $df = 2$; $p < 0,05$) i wskazują na pojawienie się tendencji do kierowania nieletnich do placówek opiekuńczo-wychowawczych w czasie pandemii. Ze względu na COVID-19 wiele instytucjonalnych form wsparcia zostało zawieszonych. W efekcie trudno było zapewnić podopiecznemu pomoc zaadresowaną do jego indywidualnych potrzeb. Skierowanie osoby do całodobowej placówki mogło być bezpieczniejsze dla niej i otoczenia. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że w niektórych placówkach ograniczono kontakty rodziny z podopiecznymi i izolowano nieletnich, aby nie rozprzestrzenił się wirus, co stanowiło istotną dolegliwość dla nieletnich (Rzecznik Praw Obywatelskich, 2020).

Kolejnym wyzwaniem, jakie pojawiło się w efekcie pandemii, było komunikowanie się z podopiecznymi bez narażania rodzinnych kuratorów sądowych na zakażenie wirusem.

Biorąc pod uwagę komunikację internetową, należy zwrócić uwagę na obecność społeczną oraz otwartość (Pyżalski, 2012). Wymiar obecności społecznej odnosi się przede wszystkim do tego, w jakim stopniu odbiorcy są w stanie doświadczać obecności osoby, z którą się komunikują w zakresie wizualnym, fizycznym, a nawet dźwiękowym. Dla wielu osób jedynie komunikacja, w której obserwuje się fizyczną obecność drugiego człowieka, jest prawdziwą komunikacją. Zwykle wszystkie pośredniczenia w pewnym stopniu zaburzają jakość procesu komunikacji. Zważywszy na specyfikę pracy kuratora sądowego, istotne jest przede wszystkim to, aby przekazywane komunikaty były ukazywane w jak najmniejszym stopniu niejednoznacznie czy też niepewnie.

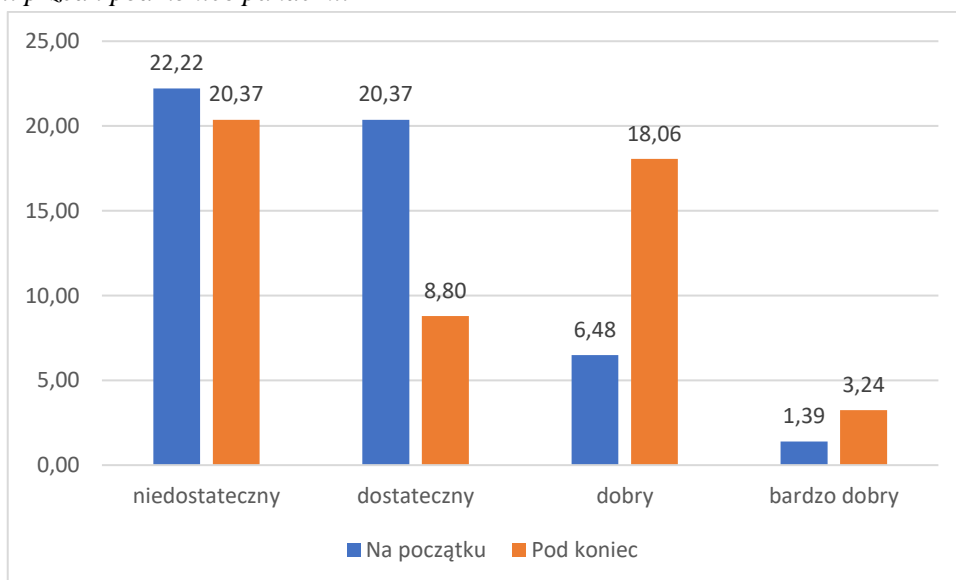
Otwartość związana jest z ujawnianiem osobistych informacji, które dotyczą przede wszystkim własnych przekonań, emocji, a także doświadczeń. Narzędzia internetowe w znaczącym stopniu różnią się od siebie. Umożliwiają one zarówno rodzinnym kuratorom sądowym, jak i ich podopiecznym otwartość, ale też czynności, które związane są z autoprezentacją.

Tabela 2*Dostęp rodzinnych kuratorów sądowych do Internetu w pracy*

Dostęp do Internetu	Liczba	%
Posiada	107	98,17
Nie posiada	2	1,83
Razem	109	100

Źródło: badania własne.

Pandemia sprawiła, że zadania, które były możliwe do realizacji na odległość, mogły być wykonywane w formie zdalnej. Do jej wykonywania niezbędny jest dostęp do Internetu. Można uznać, że prawie wszyscy kuratorzy rodzinni mieli dostęp do Internetu w miejscu pracy. Jedynie dwie osoby wskazały na jego brak. Stąd też zapewne niejednokrotnie zmuszeni byli do korzystania z prywatnego dostępu do Internetu.

Rysunek 1*Poziom przygotowania do pracy na odległość rodzinnych kuratorów sądowych w ich opinii przed i pod koniec pandemii*

Źródło: badania własne.

Na początku pandemii jedynie 1% rodzinnych kuratorów sądowych czuło się bardzo dobrze przygotowanych do pracy na odległość, a 22% niedostatecznie oceniło swoje przygotowanie do pracy zdalnej. Na dostatecznym poziomie swoją pracę oceniło 20% rodzinnych kuratorów sądowych. Pod koniec pandemii średnia ocena przygotowania do pracy zdalnej kuratorów sądowych istotnie wzrosła (t -studenta = $-8,5$, $p < 0,00$). Oznacza to, że

w czasie pandemii kuratorzy sądowi podnieśli swoje kompetencje z zakresu posługiwania się nowymi technologiami do pracy zdalnej.

Tabela 3

Sposób uczenia się obsługi urządzeń informatycznych w czasie pandemii

Sposób nauki	Bardzo często		Często		Trudno powiedzieć		Rzadko		Nigdy	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Samodzielnie	67	61,43	32	29,35	3	2,75	6	5,5	1	0,91
Kuratora uczyły osoby z jego otoczenia	16	14,67	31	28,44	5	4,58	45	41,28	12	11
Pracodawca zorganizował szkolenie	0	0	6	5,5	10	9,17	39	35,77	54	49,54

Źródło: badania własne.

Kuratorzy sądowi swoją wiedzę z zakresu obsługi nowych technologii komunikacyjno-informatycznych pozyskiwali głównie samodzielnie (61%). Korzystali również z pomocy osób ze swojego otoczenia (16%). Zaangażowanie pracodawcy w szkolenie kuratorów sądowych w opinii osób badanych odbywało się rzadko lub też w ogóle go nie było.

Tabela 4

Chęć korzystania przez rodzinnych kuratorów sądowych z technologii komunikacyjno-informatycznej w przyszłości

Chęć korzystania z technologii	Wyłącznie		Jako uzupełnienie		Tylko w sytuacjach trudnych	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Trudno powiedzieć	24	22	93	86	45	42
Nie	65	60	9	8	34	32
Tak	20	18	7	6	30	26

Źródło: badania własne.

Uzyskane wyniki wskazują, że badani rodzinni kuratorzy sądowi zdecydowanie bardziej preferują bezpośredni kontakt z podopiecznym. Jedynie 8% badanych osób jest zainteresowanych posługiwaniem się technologiami komunikacyjno-informatycznymi w przyszłości, a 26% widzi możliwość posługiwania się nimi wyłącznie w sytuacjach trudnych. Mimo to w grupie badanych osób znaleźli się kuratorzy (18%), którzy widzą możliwość wyłącznego posługiwania się tymi technologiami w przyszłości.

Tabela 5*Konieczność innego organizowania czasu w pracy zdaniem rodzinnych kuratorów sądowych*

Konieczność innego organizowania czasu w pracy	Liczba	%
Tak	95	88
Trudno powiedzieć	5	5
Nie	9	7

Źródło: badania własne.

Pojawienie się pandemii sprawiło, że zdecydowana większość kuratorów (88%) musiała inaczej planować czas pracy. Jedynie 7% respondentów stwierdziło, że w czasie pandemii nie było konieczności innego organizowania sobie czasu pracy.

Tabela 6*Rozpoznawanie osobistej sytuacji podopiecznego za pośrednictwem technologii informatyczno-komunikacyjnych zdaniem rodzinnych kuratorów sądowych*

Rozpoznawanie osobistej sytuacji podopiecznego za pośrednictwem technologii informatyczno-komunikacyjnych	Liczba	%
Weześniej w mniejszym stopniu miało miejsce niż obecnie	50	45,87
Nie było i nie ma obecnie	52	47,71
Weześniej było tyle samo co obecnie	7	6,42

Źródło: badania własne.

Czas pandemii prawie u połowy respondentów sprawił, że zintensyfikowali oni rozpoznawanie sytuacji osobistej podopiecznego za pomocą technologii informatyczno-komunikacyjnej. Natomiast u 47% sytuacja pandemii nie przyczyniła się do wdrożenia takich praktyk. Stąd też kuratorzy ci realizowali swoje nadzory z zastosowaniem środków ochronnych. U około 6% osób badanych obserwujemy ten sam stopień posługiwania się technikami informatyczno-komunikacyjnymi przed pandemią i w czasie niej. Pozwala to przypuszczać, że ta niewielka grupa kuratorów już przed pandemią posiadała umiejętności ich stosowania i dostrzegła korzyści z posługiwania się nimi.

Tabela 7*Przechowywanie danych w formie cyfrowej przez rodzinnych kuratorów sądowych*

Przechowywanie danych w formie cyfrowej	Liczba	%
Wcześniej tyle samo co obecnie	40	36,69
Wcześniej w mniejszym stopniu miało miejsce niż obecnie	34	31,19
Nie było i nie ma miejsca obecnie	34	31,19
Wcześniej więcej niż obecnie	1	0,92
Razem	109	100

Źródło: badania własne.

Z uzyskanego rozkładu licznosci można dostrzec, że w okresie pandemii prawie jedna trzecia respondentów zwiększyła praktykę przechowywania danych w formie cyfrowej. Taka sama liczba osób badanych nie wykorzystuje cyfrowych możliwości przechowywania danych. U 40% badanych archiwizowanie w formie cyfrowej nie zmieniło się. Oznacza to, że połowa rodzinnych kuratorów, którzy przed pandemią nie praktykowali gromadzenia danych w formie cyfrowej, w czasie pandemii uznała tego rodzaju praktyki za użyteczne.

Interpretacja wyników

Okres pandemii sprawił, że co trzeci respondent dostrzegł problemy kadrowe wśród rodzinnych kuratorów sądowych. W związku z epidemią COVID-19 wzrosła ilość kuratorów korzystających ze zwolnienia lekarskiego. Dodatkowo niektórzy kuratorzy ze względu na kontakt z osobą zakażoną koronawirusem pozostawała na kwarantannie. Sytuacja ta w istotny sposób przyczyniła się w niektórych zespołach kuratorskich do powstania problemów kadrowych w instytucji kurateli sądowej. W efekcie w opinii 19% osób badanych liczba prowadzonych nadzorów wzrosła, natomiast nieco mniejsza liczba rodzinnych kuratorów twierdzi, że odbywało się ich mniej. Zapewne może to zależeć od specyfiki pracy sądów w poszczególnych rejonach w okresie pandemii.

Nie można oddelegować do pracy zdalnej kuratora sądowego pracującego w terenie bezpośrednio z drugim człowiekiem, ale niektóre rozwiązania poznane w czasie covidowym mogą pozostać na stałe w jego warsztacie pracy. Kuratorzy sądowi część czynności zawodowych wykonują w środowisku podopiecznego, a część podczas dyżurów w sądach. Wielu z nich podejmuje w domu działania związane z pracą. Powstałe ograniczenia związane z pandemią sprawiły u części kuratorów, że wzrosła ilość czynności zawodowych wykonywana w miejscu zamieszkania, w szczególności z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Sieć internetowa stworzyła wiele możliwości rozwoju każdej z dziedzin życia codziennego. Stanowi ona nie tylko jeden ze środków komunikacji społecznej, ale także okazała się przydatna w rodzinnej instytucji kurateli sądowej. Jak widać, nowe technologie wykorzystujące

Internet stanowią społeczne narzędzie budowania wiedzy, pozwalające na integrację i wymianę informacji, w których różne osoby i instytucje mogą się odnaleźć (Krejtz, 2009). Dodatkową zaletą technologii informatyczno-komunikacyjnych jest ich cyfrowość oraz interaktywność przejawiająca się w łatwości modyfikacji. W efekcie cyfryzacji media analogowe, do których zaliczamy m.in. druk, zaczynają tracić swoją fizyczną postać. Duże ilości cyfrowych danych są łatwiej i trwalej przechowywane na niewielkich nośnikach pamięci. Również łatwiej w nich wyszukiwać wybrane dane oraz je powielać. Wszystkie te konsekwencje wynikające z cyfryzacji czynności zostały powszechniej stosowane i pełnią ważną rolę w funkcjonowaniu rodzinnej kurateli sądowej. Można uznać, że okres pandemii przyspieszył rozwój systemów informatyczno-komunikacyjnych i za ich pośrednictwem przyczynił się do większej aktywności rodzinnych kuratorów sądowych

Z przeprowadzonych badań wynika, że większość kuratorów uważa, iż nie była przygotowana do pracy na odległość wystarczająco dobrze. Nieliczni kuratorzy sądowi uczestniczyli w szkoleniach z zakresu pracy na odległość zorganizowanych przez pracodawcę. Większość osób samodzielnie poznawało nowe narzędzia informatyczno-komunikacyjne, ewentualnie przy ich poznawaniu korzystało z pomocy osób trzecich.

Praca kuratorów sądowych realizowana jest w dużej mierze w środowisku, stąd też istotnie obniżyła u respondentów poczucie sensu wykonywanej pracy oraz wzmogła trudności kuratorów w angażowanie się w zadania zawodowe, jednocześnie obniżając ich poczucie sprawstwa.

Na kuratorach sądowych oraz innych osobach dorosłych spoczywa odpowiedzialność, aby w zaistniałej sytuacji w sposób twórczy zaspokajali potrzeby dzieci i młodzieży przy uwzględnieniu dostępnych w czasie pandemii zasobów społecznych. Prawie co czwarty rodzinny kurator stwierdził, że pandemia również negatywnie wpłynęła na możliwości kreatywnego działania w pracy. Natomiast nieco mniej respondentów uznało, że sytuacja związana z pandemią wymusiła u nich większą kreatywność przy planowaniu pracy z podopiecznymi. Ograniczenia spowodowane rygorami sanitarnymi w dostępie do dotychczasowych form pracy z podopiecznymi sprawiły, że kuratorzy poszukiwali alternatywnych sposobów realizacji czynności zawodowych (Armitage i Nellums, 2022). W dużej mierze skazani byli na samodzielne poszukiwanie rozwiązań, gdyż poziom współpracy i integracja między współpracownikami obniżyła się.

Podsumowanie i rekomendacje

W obliczu restrykcji wprowadzonych ze względu na pandemię rodzinni kuratorzy sądowi musieli dokonywać oszacowania, czy w sytuacji, w jakiej znajdował się podopieczny, będą w stanie zapewnić mu właściwą pomoc stosownie do jego potrzeb. Kuratorzy zmuszeni zostali do poznania nowych sposobów redukcji potrzeb kryminogennych w czasie COVID-19. Zapewne część tych strategii pozostanie już na zawsze, zwłaszcza te, które usprawnią i ułatwią pracę kuratora sądowego. Zdalne formy realizowania nadzoru staną się pewną opcją na przyszłość. Będzie można częściej pozostawać w kontakcie z podopiecznym, nie będzie konieczności realizowania wizyt domowych z dotychczasową częstotliwością. Zastąpienie bezpośrednich rozmów i wizyt w miejscu zamieszkania osoby nadzorowanej kontaktem na odległość rozwiązuje problem kosztów i czasu dojazdu do niej czy też szukania miejsca parkingowego. W związku z tym, że wizyty w domach zwykle były uznawane przez kuratorów za jeden z czynników ryzyka i stresu (Janus-Dębska i Gronkiewicz-Ostaszewska, 2019), to komunikowanie się za pośrednictwem nowych technologii sprzyja jego minimalizacji i zwiększa bezpieczeństwo wykonywanej pracy.

Pandemia odcisnęła piętno przejawiające się w odmiennej organizacji zadań i sposobie planowania czynności w pracy. W okresie pandemii wśród kuratorów sądowych wzrósł zakres pracy z wykorzystaniem środków do komunikacji bezpośredniej na odległość. Środki te stały się częściej używane, gdyż kuratorzy w celu uniknięcia zagrożenia zakażeniem się wirusem byli bardziej skłonni do kontaktu zdalnego. Kuratorzy chętniej też przekazywali dokumenty za pośrednictwem komunikacji elektronicznej. Sytuacja pandemiczna wymusiła konieczność opanowania przez nich nowych aplikacji internetowych, przede wszystkim na potrzeby komunikacji na odległość.

W związku z powyższym, chcąc dalej rozwijać wykorzystywanie nowych technologii, korzystnym byłoby wzbogacenie metod pracy z podopiecznym o aplikacje, dzięki którym możliwe będzie współdzielenie informacji, inspirowanie podopiecznego czy udostępnianie zadań do wykonania online. Kuratorzy sądowi niektóre zadania i obowiązki mogliby weryfikować za pomocą narzędzi do sieciowej współpracy, przy założeniu, że ich podopieczni również dysponują sprzętem elektronicznym z dostępem do Internetu.

Okres pandemii pokazał, że istnieje potrzeba opracowania aplikacji na telefon, za pomocą której kurator będzie mógł efektywnie zarządzać indywidualnym przypadkiem. Polegałoby to na tworzeniu indywidualnego planu resocjalizacji składającego się z etapów możliwych do osiągnięcia, uwzględniających osobistą sytuację podopiecznego. Taka aplikacja pozwoliłaby na łatwe nagrywanie danych, przechowywanie ich, odtwarzanie, przesyłanie przypomnień, sprawdzanie rezultatów aktywności podopiecznego, przekazywanie wskazówek czy kierowanie go za pomocą danych GPS. Wzajemne połączenie kuratora z podopiecznym za pośrednictwem aplikacji umożliwiłoby planowanie spotkań o ustalonej porze lub według potrzeb i dzielenie się swoimi doświadczeniami np. na czacie albo łączenie się za pomocą rozmowy video.

Do takiego wirtualnego zarządzania indywidualnym przypadkiem wystarczające okazuje się być posiadanie sprzętu z dostępem do Internetu oraz odpowiedni poziom wykształcenia. Część młodych podopiecznych pozostających pod nadzorem od urodzenia doświadcza intensywnej cyfryzacji, dlatego zapewne obsługa takiej aplikacji byłaby dla nich intuicyjna. Zwiększenie liczby wirtualnych wizyt mogłoby zmniejszyć liczbę osób zgłaszających się bezpośrednio po indywidualne wsparcie oraz zwiększyłaby stosowanie alternatywnych interwencji.

Tak więc uzasadnione jest dalsze rozwijanie cyfrowych i medialnych kompetencji kuratorów sądowych dla efektywniejszego wykorzystywania ich do realizacji czynności zawodowych. W tym celu pracodawca powinien zapewnić kuratorom sądowym niezbędne szkolenia w zakresie obsługi narzędzi do wykonywania pracy na odległość. Przygotowanie kuratorów sądowych do pracy zdalnej powinno uwzględniać zarówno zagadnienia związane z metodyką takiej pracy, jak i kreatywnym wykorzystywaniem zasobów dostępnych w sieci czy też przygotowywaniem własnych materiałów dla potrzeb podopiecznego. Udostępniane podopiecznemu materiały mogłyby zawierać zarówno zindywidualizowane zadania do wykonania, jak i inspirować podopiecznego do poszukiwania przydatnych materiałów i współdzielenia ich ze swoim kuratorem. Należy zwrócić uwagę na czas potrzebny do przygotowania spersonalizowanych materiałów dla podopiecznego i uwzględnić go przy określaniu limitów czasowych czynności wykonywanych przez kuratorów.

W czasie zintensyfikowanej pracy na odległość kuratorzy sądowi ze względu na wzmożony kontakt z urządzeniami ekranowymi narażeni są na dolegliwości psychosomatyczne. Dlatego realizowane przez nich czynności powinny być przeplatane z czynnościami, które nie wymagają bezpośredniego użytkowania ekranu i wymagają pewnej aktywności ruchowej.

Higiena cyfrowa w pracy kuratora powinna stać się niezbędnym elementem kształcenia zawodowego. Dzięki temu zwiększy się prawdopodobieństwo odpowiedzialnego korzystania z nowych technologii, będą one w większym stopniu sprzyjały rozwojowi i pozwolą na uniknięcie negatywnych konsekwencji związanych z jej użytkowaniem. Biorąc pod uwagę, iż kuratorzy sądowi posiadają zróżnicowaną wiedzę i doświadczenia w zakresie posługiwania się nowymi technologiami, to szkolenia powinny być dostosowane do ich potrzeb i preferencji związanych ze specyfiką realizowanych orzeczeń sądowych.

Przeplatanie się pracy zawodowej z życiem domowym sprawia, że trudno się regenerować po ciężkiej pracy. Dobra i wydajna praca staje się elementem życia osobistego. Praca będąca elementem dobrego życia musi odpowiadać potrzebie realizacji. Ponadto w obliczu nakładania się życia zawodowego na domowe konieczne jest, aby środowisko pracy rodzinnych kuratorów sądowych dbało o ich zdrowie psychofizyczne poprzez między innymi integrację potrzeb psychologicznych, wspólnotowych i samo-realizacji. Aby kuratorzy chcieli pracować, instytucja kurateli sądowej powinna zapewnić im poczucie spełnienia, chociaż częściowo, istotnych potrzeb, takich jak

poszanowanie godności, czyli doświadczania bycia osobą szanowaną, wyjątkową, która angażuje dużą część swojego życia w pracę zawodową. Inną potrzebą nabierającą szczególnego znaczenia jest potrzeba autonomii przejawiająca się w poczuciu sprawstwa, kontroli i odpowiedzialności. Następnie, aby zapobiegać potencjalnym kryzysom życiowym, to właśnie środowisko pracy powinno zagwarantować kuratorom poczucie sensu, które w dużym stopniu decyduje o odczuwanym nastroju.

BIBLIOGRAFIA

1. Armitage, R., Nellums, L.B. (2020) Considering inequalities in the school closure response to COVID-19. *The Lancet Global Health*, 8(5), e644. [https://doi.org/10.1016/S2214-109X\(20\)30116-9](https://doi.org/10.1016/S2214-109X(20)30116-9)
2. Armstrong, S., Pickering, L. (2020). *Left out and locked down: impacts of COVID-19 lockdown for marginalised groups in Scotland*. University of Glasgow.
3. Barczykowska, A. (2018). Model ryzyka (RNR) i model dobrego życia (GLM) w resocjalizacji nieletnich – od sporu do kooperacji. Risk – need – responsivity model and good lives model. W: P. Witek (red.), *Resocjalizacja nieletnich. Aktualne dylematy instytucji resocjalizacyjnych* (153–168). Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.
4. Carr, N. (2021). Probation in a pandemic. *Probation Journal*, 68(1), 3–7. <https://doi.org/10.1177/0264550521991388>
5. Janus-Dębska, A., Gronkiewicz-Ostaszewska, M. (2016). *Bezpieczeństwo kuratorów sądowych w świetle badania ankietowego*. Instytut Wymiaru Sprawiedliwości.
6. Kazdin, A.E., Weisz, J.R. (2006). *Psychoterapia dzieci i młodzieży. Metody oparte na dowodach*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
7. Ptaszek, G., Stunża, G.D., Pyżalski, J., Dębski, M., Bigaj, M. (2020). *Edukacja zdalna: co stało się z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami?* Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
8. Rzecznik Praw Obywatelskich. (2020, 2.04). *Koronawirus. Sytuacja w ośrodkach wychowawczych. Dalsze działania RPO*. Biuletyn Informacji Publicznej RPO. <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/koronawirus-sytuacja-w-osrodkach-wychowawczych-dalsze-dzia%C5%82ania-rpo>.
9. Stasiak, K., Wirkus, Ł., Kozłowski, P., Jedynek, T. (2010). *Dziewięćdziesięciolecie kurateli sądowej w Polsce: historia – teraźniejszość – przyszłość*. Oficyna Wydawnicza Impuls.
10. Sztuka, M. (2013). *Anachronizm i aktualność: idea resocjalizacji w sporze o nowoczesność*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
11. Ustawa z 17.11.1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1822 ze zm.).
12. Ustawa z 26.10.1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2016 r. poz. 1654 ze zm.).
13. Ustawa z 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).

KWESTIONARIUSZ
Funkcjonowanie Kuratorskiej Służby Sądowej
przed i w trakcie pandemii COVID-19

Celem prowadzonych badań jest poznanie zasobów rodzinnych kuratorów sądowych w zakresie posiadanego zaplecza technologicznego, przygotowania do pracy online oraz funkcjonowania w zespole, jak i poza nim.

Wyniki badań posłużą do opracowania wniosków o charakterze naukowym.

Jeżeli wyraża Pan/i zgodę na udział w anonimowym i dobrowolnym badaniu, to proszę zaznaczyć opcję poniżej. Na każdym etapie badania istnieje możliwość odstąpienia od udziału w nim.

Tak, wyrażam zgodę na udział w badaniu i zostałem/am poinformowany/na o sposobie przeprowadzenia badań i moim udziale w nich. Rozumiem, na czym polegają badania i do czego potrzebna jest moja zgoda. Zostałem/lam poinformowany/na, że mogę odmówić uczestnictwa w badaniach w każdym momencie realizacji projektu badawczego. Wyrażam świadomą zgodę na uczestnictwo w badaniach.

1. Kurator sądowy
  - a) zawodowy
  - b) społeczny

2. Staż pracy
  - a) 0–5
  - b) 6–10
  - c) 11–15
  - d) 16–20
  - e) 21–25
  - f) 26–30
  - g) 31 i więcej

3. Płeć
  - a) Kobieta
  - b) Mężczyzna

4. Stopień służbowy
  - a) Kurator zawodowy
  - b) Starszy kurator zawodowy
  - c) Kurator specjalista

5. Miejsce wykonywania czynności służbowych

- a) Miasto
- b) Gmina
- c) Miasto i gmina

6. Czy Pan/i ma dostęp w pracy do Internetu?

- a) Tak
- b) Nie

7. W jakim stopniu na początku pandemii czuł/a się Pan/Pani przygotowana do pracy na odległość jako kurator sądowy?

- a) niedostatecznym
- b) dostatecznym
- c) dobrym
- d) bardzo dobrym

8. W jakim stopniu teraz czuje się Pan/Pani przygotowany/a do pracy na odległość jako kurator sądowy?

- a) niedostatecznym
- b) dostatecznym
- c) dobrym
- d) bardzo dobrym

9. Uczył/a się Pan/Pani obsługi urządzeń informatycznych:	Bardzo często	Często	Trudno powiedzieć	Rzadko	Nigdy
Samodzielnie					
Osoby z mojego otoczenia mnie uczyły					
Pracodawca zorganizował szkolenie					

10. Czy chce Pan/Pani korzystać z technologii komunikacyjno-informatycznej w przyszłości:	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Wylącznie			
Jako uzupełnienie			
Tylko w sytuacjach trudnych			

11. W związku z koronawirusem musiał/a Pan/Pani:	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Inaczej planować czas w pracy?			
Inaczej organizować zadania w pracy?			

12. CZYNNOŚCI PODEJMOWANE PRZEZ KURATORÓW SĄDOWYCH				
Czynności	Nie było i nie ma obecnie	Wcześniej w mniejszym stopniu miało miejsce, niż obecnie	Wcześniej było tyle samo, co obecnie	Wcześniej było raczej więcej i zdecydowanie więcej, niż obecnie
Rozpoznaję osobistą sytuację podopiecznego za pośrednictwem technologii informatyczno-komunikacyjnych				
Przechowuję dane w formie cyfrowej				

14. SUBIEKTYWNY DOBROSTAN KURATORA ORAZ HIGIENA W MIEJSCU PRACY W CZASIE PANDEMII				
Stwierdzenia	Nie było tego przed i nie ma tego obecnie	Wcześniej było mniej, niż obecnie	Wcześniej było tyle samo, co obecnie	Wcześniej było więcej, niż obecnie
Problemy kadrowe				
Ilość czynności biurowych				
Podejmuję ryzyko w pracy zawodowej				
Integracja wśród współpracowników				
Poczucie sprawstwa w pracy				
Poczucie sensu w pracy				
Rozwijam się w pracy				
Zacieranie się granic między pracą zawodową a życiem domowym				
Niechęć do korzystania z komputera i Internetu				
Ilość prowadzonych nadzorów				
Kreatywność przy planowaniu pracy z podopiecznym				
Elastyczność w zakresie organizacji pracy i godzenia jej z czynnościami domowymi				
Tolerancja na zachowania ryzykowne podopiecznego				
Częstość kierowania podopiecznych do placówek				